

EMIR – podstawowe informacje

1. Czym jest EMIR?

EMIR – (*ang. European Market Infrastructure Regulation*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji.

EMIR jest rozporządzeniem unijnym, co oznacza, że stosuje się je bezpośrednio w całej Unii Europejskiej, w tym w Polsce. Pod pojęciem EMIR rozumie się również rozporządzenia delegowane oraz rozporządzenia wykonawcze wydawane na podstawie lub w związku z EMIR.

2. Jaki jest cel wprowadzenia EMIR?

Celem wprowadzenia EMIR jest ograniczenie ryzyka kredytowego kontrahenta, co w przyszłości zapobiec ma występowaniu kryzysów na rynkach finansowych.

3. Kiedy EMIR wszedł w życie?

EMIR jako akt prawa wszedł w życie w dniu 16 sierpnia 2012 r. Jednakże poszczególne obowiązki wchodzą w życie stopniowo, przykładowo obowiązek raportowania zawartych transakcji do Repozytorium Transakcji wejdzie w życie w dniu 12 lutego 2014 r.

4. Kogo obejmują obowiązki z EMIR?

Obowiązki nałożone przez EMIR obejmują przedsiębiorców rozumianych, jako:

- osoby prawne (przykładowo: spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, stowarzyszenia),
- jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (przykładowo spółki jawne, partnerskie, komandytowe i komandytowo-akcyjne) oraz
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

5. Jakie są poszczególne obowiązki nakładane przez EMIR?

Poszczególnymi obowiązkami wprowadzonymi przez EMIR są:

- potwierdzanie transakcji w odpowiednim czasie,
- uzgadnianie portfeli,
- kompresja portfela,
- rozstrzyganie sporów,
- dokonywanie wyceny kontraktów według wartości rynkowej,
- zgłaszanie transakcji do Repozytorium Transakcji – omówione szczegółowo poniżej.

6. Kategorie kontrahentów wyodrębnione w EMIR:

EMIR rozróżnia następujące kategorie kontrahentów:

- Kontrahenci Finansowi (**Kontrahenci FC**) - firmy inwestycyjne, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji, UCITS i ich spółki zarządzające, instytucje pracowniczych programów emerytalnych oraz alternatywne fundusze inwestycyjne zarządzane przez zarządców alternatywnych funduszy inwestycyjnych – pod warunkiem udzielenia im właściwego zezwolenia zgodnie z dyrektywą unijną.

- Kontrahenci Niefinansowi (**Kontrahenci NFC**) – przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii Europejskiej niebędące Kontrahentem Finansowym lub CCP,
- Kontrahenci Niefinansowi Plus (**Kontrahenci NFC⁺**) – Kontrahenci NFC, których średnia pozycja w kontraktach pochodnych, będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, w ciągu 30 dni roboczych przekracza odpowiedni poziom progowy:

Klasa aktywów	Próg, po przekroczeniu którego Kontrahent NFC uzyska status Kontrahenta NFC ⁺
Kredytowe instrumenty pochodne	1 miliard EUR
Akcyjne instrumenty pochodne	1 miliard EUR
Instrumenty pochodne stopy procentowej	3 miliardy EUR
Walutowe instrumenty pochodne	3 miliardy EUR
Towarowe kontrakty pochodne i inne niż powyższe kontrakty pochodne	3 miliardy EUR

7. Czemu służy wprowadzenie kategorii kontrahentów w EMIR?

Poszczególne kategorie kontrahentów służą przypisaniu podmiotom właściwych obowiązków wynikających z EMIR. Zasadą jest, że najwięcej obowiązków nałożonych jest na Kontrahentów FC, mniej na Kontrahentów NFC, a najmniej na Kontrahentów NFC⁺.

8. Co to jest Repozytorium Transakcji?

Jest to osoba prawna zajmująca się gromadzeniem i przechowywaniem na szczeblu centralnym danych dotyczących instrumentów pochodnych, zarejestrowana przez ESMA (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych). Repozytorium Transakcji jest np. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW_TR).

9. Czym jest LEI oraz czy istnieje obowiązek jego uzyskania?

LEI – czyli *Legal Entity Identifier* jest kodem identyfikującym każdego kontrahenta, nadanym przez agencję kodującą, niezbędnym do zgłoszenia transakcji do Repozytorium Transakcji. Każdy kontrahent chcący zawierać transakcje pochodne zobowiązany jest do uzyskania od agencji kodującej kodu LEI. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych umożliwia uzyskanie kodów odpowiadających swoim formatem kodom LEI (tzw. kod KEI).

10. Które transakcje podlegają obowiązkowi zgłaszania do Repozytorium Transakcji?

Obowiązkowi zgłoszenia do Repozytorium Transakcji podlegają zarówno kontrakty pochodne zawarte przez Kontrahentów na rynku regulowanym (np. GPW), jak i poza obrotem zorganizowanym (OTC). Obowiązkowi temu podlegają kontrakty pochodne: zawarte przed dniem 16 sierpnia 2012 r. i obowiązujące w tym dniu oraz zawarte po tej dacie.

11. Obowiązek archiwizowania danych dotyczących transakcji.

Kontrahenci kontraktów pochodnych zobowiązani są do przechowywania dokumentów dotyczących transakcji przez okres co najmniej 5 lat od dnia rozwiązania kontraktu.

12. Obowiązek zgłaszania transakcji do Repozytorium Transakcji – jak go realizować?

Kontrahenci kontraktów pochodnych zobowiązani są do zgłaszania każdej zawartej przez siebie transakcji do Repozytorium Transakcji.

Zgłoszenie może nastąpić:

- przez każdą ze stron kontraktu niezależnie (w tym modelu każdy kontrahent raportuje „za siebie”),

- poprzez upoważnienie drugiej strony do raportowania (w tym modelu tylko jeden kontrahent raportuje: „za siebie” i za drugą stronę),
- upoważnienie osoby trzeciej.

Do Repozytorium Transakcji zgłaszać transakcje mogą jedynie podmioty będące członkiem Repozytorium. Noble Securities S.A. uprzejmie informuje, że jest członkiem KDPW Repozytorium Transakcji i może dokonywać zgłoszeń transakcji za swoich Klientów.

13. Kiedy obowiązek zgłaszania transakcji do Repozytorium Transakcji wejdzie w życie?

Obowiązek zgłaszania transakcji do Repozytorium Transakcji wejdzie w życie w dniu 12 lutego 2014 r.

14. Czym jest tzw. *backloading*?

Backloading to wyrażenie określające obowiązek zgłoszenia do Repozytorium Transakcji - transakcji zawartych przed 16 sierpnia 2012 r. i obowiązujących po tym terminie.

15. Lista regulacji EMIR.

EMIR składa się z wielu aktów prawnych. Na szczególną uwagę zasługują:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR) przyjęte w lipcu 2012 r.
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 148/2013 opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 23 lutego 2013 r.
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 149/2013 opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 23 lutego 2013 r.
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 150/2013 opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 23 lutego 2013 r.
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 151/2013 opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 23 lutego 2013 r.
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 152/2013 opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 23 lutego 2013 r.
- Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 153/2013 opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 23 lutego 2013 r.